

3 centy w Krakowie, Podgórze i na prowincyi.

Cena Numeru

PRENUMERATA

mięciężna w Krakowie i K. 50 h. (z dostawą do domu) na prowincji z przesyłką pocztową i Kor. 50 hal. — Pieniężna za granicą i m. 50 f., 2 k., 1 r. — POJEDYŃCZE EGZEMPLARZE NABYWAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCJACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

Dziennik niezawisły demokratyczny i ilustrowany.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, Rynek gł. L. 8, Tel. 627. Redaktor przyjmuje od godziny 11 do 12 w południe. — Ekspedycja „Nowin” w drukarni Rynek gł. L. 8.

REDAKTOR NACZELNY:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 627) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze Rynek gł. L. 8, l.p. Reklamów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Galicyjska tragedia.

Ze wszystkich stron kraju nadchodzą jaknaj-fatalniejsze wiadomości o klęskach elementarnych, spowodowanych powodzią i ulewą. Czytelnicy pamiętają okropną tragedję powodziową w Jaszczynie, gdzie 21 ludzi padło ofiarą powodzi. Jeśli jednak elementarny i katastroficzny będzie wywołano klęskę, w paśmie bliskich, obras jak gdyby piorunem z jasnego nieba, to klęska ogólna, klęska całego kraju, ażeż zresztą nie tak głośna, nasmuchana ten rok ślubną obwódką w kalendarzach naszych rolników, a z nim i na wszystkich.

Galicya jest krajem rolniczym i od dobrego lub złego roku zawisała nad jej granicami rzeczywistość, poczynając od doli wioślanina, do druzny młosa i chleba po miastach. A klęska przedchołt rolnikami najcierzej nieprzewidzieć tych, którzy wierzą, że co piaty rok musi nawiedzić Galicyę powódź i ulewne lato. (Ostatnia taka klęska zaszła w r. 1903-04). Dotychczas nie mamy jej całkowitego obrazu, gdyż rolnik nasz jak gdyby nie oknał się jeszcze po doświadczenia z rozszerzonych domniasek, że zbóża bądź wyniszczone, bądź się wytopiły w kilka gorących dniach, które przegrodziły siatę lipową od sierpnia; że kartofle czeka ten sam los, że o przedmiotach większego inwentarza ani mowy nie będzie można przy braku paszy, że jednym słowem, plon Galicyi utonął w potokach deszczu, które przeszło od miesiąca siewają się na naszą biedną ziemię.

Wielci, nadajacze się w wal, mogą wzruszyć najgłębszą głębią nad rozpacz wioślanina. Chłop już przestał narzekać. Nadmiar kłopotu i trosk przeszedł i skargi, tylko karzący trzęsą się po nocach, jak dawno nie było; „zapłania biedy”, które prawie nie miało dostępu do naszego dziełnego, teglego wioślanina, zjawia się ponownie. Na przysięż wiośni możemy być pewni, że dworek oświeceniaki otworzy się, jak szersza śluz, aby wyrzucił na obywateli dziełki tygrysa naszych wychodźców, szukających gościnie i chleba, który wyniszczył w ojczyźnie. Skutki klęski to groźnej mogą być nieobliczone pod każdym względem, a w każdym razie podkopują na całe lata dobrobyt, względny co prawda, naszego rolnika.

Pierwszą myślą, oczywiście: pomoć! Kolo polskie uosyli swoję i szepielcie zapewne dobie do rąk i szafki i ulgi podatkowej, ministerstwu dla Galicyi również się nie zaniedba, wreszcie kraj uczyni, co w jego mocy. Czy może być jednak mowa o jakiejś wydatnej pomocy? Tam, gdzie skądś idą w setki miliony, tam się pomożi, a nawet ulgi w ciężarach, będą zapewne podobne do szklanki, którą chlewo wyczerpać Wioś. Porozumiejsz świadomości, że rolnik

niem znowu przyjdzie dźwigać się o własnych siłach przez kilka lat, odrabiać straty, myśla, że nowa klęska może zruć znowu na sam dół ten kamień Syfisa. To też atmosfera po wsiach ciężka nad wyraz.

Akcyę zapomogową namiesznicztwa. W piątek popołudniu odbyło się we Lwowie w namiesznicztwie posiedzenie komisji w sprawie zapomóg dla powodzi. Przewodniczący namiesznic dr. Bobrzyński.

W posiedzeniu wzięli udział reprezentanci Wydziału kraj, oraz towarzyszy gospodarki polskich i ruskich Komisja przeprowadziła dyskusję ogólną, po której postanowiono w kasie ekupić zbóża na zasiewy i pasze, celem rozdawania pomiędzy wioślanin, gdyż zachodzi obawa, że wioślanie wyprzedzą swoje bydło, jak to już raz było. Szczegółowa dyskusja w tej sprawie odbędzie się na następnym posiedzeniu.

Nadto postanowiono stworzyć komisję lokalną w powiatach, nawiedzonych klęskami, których jest 30.

Hajdamacka „bojówka”.

Hajdamacka roślina przeniesiona na grunt amerykański, przyjęła się tam znakomicie i obficie wydawać zaczyna owoce. Przez odwołanie Pałwa Krata i inne podobne mu indywiduala, zorganizowana w Kanadzie ukraińska partja rewolucyjna, posiada tak wybitnie anarchizujący charakter, że kanadyjskie władze wydały już z kraju kilkunastu ukraińskich agitatorów z Krattem na czele.

Dowody żywotności poczętego przez Krata dzieła, przedstawia się już i do starego kraju. Oto, dnia 12 sierpnia 1908 nadzień do Lwowa list, nadany wiodnie w Kanadzie przez związek ukraińskich tam ukraińców, który już poprzednio — jak wiadomo z dzienników — zarządził składki dla zoczenia radowej wiośni o samodo-wianiu s. p. hr. Andrzeja Potockiego i dla uczczenia „bohaterstwa mordercy”.

List ten nosi datę stempła pocztowego w „Taft”, nadany został dnia 28 lipca 1908 i jest naleścioło ofiarowany. Tak adres, jakoteż cała treść listu pisma jest na maszynie.

Adres tego listu brmi: „An das k. k. Prokuratur N. Barth in Lemberg — Galizien — Avstrien. Treść listu jest następująca: Wyrok. W imieniu Towarzystwa socjalistycznego w Ameryce został prokurator p. Barth we Lwowie — skazany się dnia 20 lipca 1908 w godzinie 12 przedpołudniem na śmierć przez powieszenie, za nadużycie władzy urzędowej, popełnione przez wyrażenie najgroźniejszej krytyki Ukrainom t. j. jest Rojnam w Galicji, i

przez fałszywe obwinienie pana M. Siczyskiego i nieprawdę osad na datę 30 czerwca B. r. — O wyroku wykonać się mającym nie będzie kacie Ruynajdajny powiadomiony a dowozić się wtenczas gdy Kula Rewolweru spóźni w tywach pociągach Piarach.

Za komitet holujący A. E. i K. S. M. Z. O. W. F. T. A. Ch. D. J. Utr. ras J. M. W. Z. H. A. K. i W. S. T. P. G. polacy...

Dnia 35 lipca 1907 wygotował P. M. List powyższy pisaný jest na ćwiercie papieru linowego, wiodnie z bloku wydartej.

Styl widać że to, że pisał go Rusin, a przysięgać oświadczyć nie znajemy języka polskiego, gdyż w przeważnej części pojedyncze słowa nie są ze siebie oddzielone. Adres i prawie cały tekst listu (z wyjątkiem 30 słów) drukowane są wielkimi literami alfabetu.

Szczególna rzecz, że nie groźno również Rusinowi drowi Stanisławskiemu, który w procesie Siczyskiego wnosł końcowe oskarżenie. Prokurator Barth otrzymał zaś listy podobnej treści także z kraju.

„Apostoł wolności tureckiej”.

Major Niasi-bej, którego imię nieodłącznie jest od momentu ogłoszenia konstytucji w Turcji, nadaje się obecnie w Salonkach Z. apostoł wolności tureckiej — jak nazywa Niasi-beja prasa angielska i francuska — miał rozmowę korespondent gasy „Temps”.

Wyświadczył nam panowie wielką przysługę — rozpoznać Niasi-bej — jeżeli napisać, że my nie jesteśmy rewolucjonistami, król chweli, nie wrogowie chrześcijaństwa i cudzoziemców; chcemy tylko, aby Turcja stała się wielką — pracę własną, własną wysilaczem, liberalizm i uczciwym rządem.

Nigdy nie przeobrażamy krwi, nigdy nie używaliśmy dynamitu, nigdy nie roznieściliśmy nienawiści do bogactw. Chcieliśmy tylko słowem i przykładem nieść światło i wolność.

Ostatnie dwa lata spędził w Aryi Muleszej, wśród nieszczęśliwej ludności. Ludom ciemnym, nieszczęśliwym i i towarzysze moi głosiliśmy zasady wolności i wolności. Wykazano nam groźbę, że głosem moim. Spiegawo poszukiwałem mnie wędzio. Trzykrotnie zmieniałem namiar, wiele razy zmieniałem rodzaj sągła, aby móc działać we wszystkich warstwach ludności. A trzeba było znać, aby wiedzieć, jaka straszna była nasza administracja.

Demaskując nadużycia, i ja i towarzysze moi zawsze przypominaliśmy ludom, że nie można uciekać się do środków gwałtownych, do przemocy nawet w celu zręczania ciężkiego jarzma. Wielu ze słuchaczy naszych zostało apostołami wolności i tym sposobem stworzyliśmy całą armię ludzi,

OGŁOSZENIA

za wierz pofitu 16 hal., za każdy następny raz 12 hal., drobne ogłoszenia po 4 halercie od wyrazu (minimum 50 hal.). Nadane za wierz pofitu i Kor., spody na każdej stronie po 3 Kor. — Załącznik 20 Kor. za tydzień.

Isaorty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Apuzys. Administracja „NOWIN”: Rynek gł. L. 8, otwarta od 9—1 w południe i od 3—5 popołudniu.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokółowskiego, Pasaż Hausmana L. 2.

Reforma szkół średnich.

Rok bieżący będzie bardzo ważnym w dziejach oświaty, a przedewszystkiem szkół średnich w Austrii. Minister Marchet postanowił wprowadzić nowego ducha w przestarzałym systemie ogólnym i klasycznym. Najpierw zmienił przepisy egzaminów dojrzałości, wskutek czego narodził się w gruncie rzeczy całkiem zbyteczny egzamin prawie zupełnie był pusty i męczący dla uczniów, największe wieśnie dla najbłędniejszych. Teraz nie jest on już pusty, w którą mógł łatwo wpasować, jeżeli tylko nie posiadał zmysłu orientacyjnego i należałby przystosować umysł. Obecnie egzamin ministerstwo zaczęło nowej organizacji szkolnictwa średniego. Według nowego rozporządzenia będą odlaty istnieć w Austrii cztery typy szkół: gimnazjum, szkoła realna, gimnazjum realne i reformowane gimnazjum realne.

Gimnazjum realne będzie się tem różniło od zwykłego, że w nim nie będą uczyli greckiego, ale drugiego nowoczesnego języka. Przeszło do planu nauki wprowadzono będzie chemię i geometryę wykradła. Sprośch naucenta nie był taki, aby uczeń nie uczył się na pamięć, nie „kuł”, ale wybrał sobie powoli sąd o danych przedmiotach.

Zreformowane gimnazjum realne będzie przedstawiało wyższy stopień obecnej niższej szkoły realnej z dodatkami nauki łaciny tak, że ukończeni uczniowie będą mieli wolny wybór między przejściem do wyższej szkoły realnej albo do reformowanego gimnazjum.

Absołwent obywateli publicznych typów szkół będą mieli prawo zapisad się na jeden z trzech świeckich fakultetów uniwersyteckich: prawne ograniczenia ustanowione będą tylko co do niektórych wykładów na wydziale filozoficznym.

Plan gimnazjum realnego będzie w głównych zarysach następujący: Rysunki będą przedmiotem obowiązkowym w niższych klasach, zaś gimnastyka przez cały czas nauki; w V i VI dodano geometryę wykradła (2 godziny tygodniowo), oraz chemię w VI klasie; propedeutyka filozofii (3 godziny tygodniowo) przesunęła została do VIII klasy; nauki przyrodnicze dzielone będą we wszystkich wyższych klasach, podczas gdy dotąd kończyły się w VI klasie.

Nowy Żyd wiecznie tutacz

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

Wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe, wydanie tygodniowe.

hańb i o wargach Jakóba umierającego, cóż mi pozostaje? Dwójaki wybór. Pierwszy: stać się znowu uczniwą i pracować. Cóż wtedy? wiadomo si, pomimo mojej szczernej chęci, zabraknie od kilku dni, a gdyby mi jej nie zabrakło, musiałabym żyć za setery lub pięć franków przez cały tydzień. Złoty... to jest umierać powoli, z niedostatku, znam to już dobrze... wole umrzeć od razu... Drugi zaś wybór jest ten, aby ją utrzymać życia, bawić się dalej haniebem i rozsiemieniem, jakiego już spróbowałam... a tego właśnie nie chcę... to dla mnie jeszcze gorzej... Powiedzi mi szczerze, siostrze, między straszną nędzą, hanbą lub wiośnią, czy może być wątpliwy wybór? Odpowiedz mi.

Potem, nie dając mówić siostrze, dodała Cefia krótkim, przerywanym głosem:

Zresztą, co o się tu przyda rozprawiać? ja już nie postanowiłam; nie już w świecie nie smolebno mieć wstrętną, ponurą... ty... ty... kochośna siostrze, ledwie tyle zdolnaś... wyśledziła mi... że o kilka dni odwiekła... w nadziei, że cholera oszczędzi nam kłopotu... Przystalam, żeby dogodzić tym tygodniom... przychodzi cholera... zabije wszystkich w domu, a

nas... nas zostawia. Widzisz tedy, że lepiej będzie samej o sobie pomyśleć — dodała, uśmiechając się znowu z gorzko. Potem, mówiąc dalej — A zresztą i ty, choć inaczej mówisz, mój siostrze... biedna siostrze... ty również masz chęć skończyć tak samo, jak ja...

— To prawda, Cefio — odpowiedziała Garbuska, wydychając się również nędzą do ostatka przysięgi. Ale sama... wtedy ja siebie odwiek nie jest odpowiedziałam... a zdaje mi się, że umierać z tobą — dodała ze zdziwieniem — byłoby to jedno... co byłę współwinną twej śmierci...

— Czy wolał raczej umierać... oddzielić?... Byłoby to zabawne! — rzekła Cefia, okazyując w tej strasnej chwili ów rodzaj gorzkiej ironii, pełnej rozpacz, ciężkiej podobno, niby się komu zdawało, trafiającej się w poród tak szorstkich myśli.

— O! nie... nie... — rzekła Garbuska z przerażeniem — nie sama... O! nie chcę umierać sama.

Widzisz więc, kochośna siostrze... słuszenie czynimy, że się nie opuszczamy, a przysięgam — dodała Cefia wzniesionym głosem — boli mnie nieraz serce, kiedy pomyślę, że ty również jak ja chcesz umrzeć.

— Egzotko! — rzekła Garbuska z uśmiechem, serce rozdzierającym — jakieżym miała powody bardziej nie ty lubię życie? czyż nie postawiałam zał po sobie?

— Ale ty, mój siostrze — rzekła Cefia — ty jesteś biedną męczennicą... taka, jak ja... a jednakże chcesz umrzeć podobnie, jak ja... co zawsze tylko próbowałam, na nie nie wstrętałam i byłam tak występną... jak ty byś pracowała i poświęcała się dla wszystkiego, co cierpiało... Cóż mam ci powiedzieć jeszcze? wszakże to szczerą prawdą; ty, ty, która byłaś niegodna na siebie... ty umierałaś samą tak samo, jak ja... co teraz jestem tak ponikłą, jak ty, która kobieta ponikłą być może — dodała nieszczęśliwa, oczy spuściwszy.

Okropna to rzecz — rzekła zamysłona Garbuska z jednego wyświeżonego stanowiska, postępowaliśmy przeciwnie drogami... i ołów znowu do tejże obydwie przysięgłyśmy mety: obydwie gardziłyśmy życiem... Dla ciebie, biedna mój siostrze, przed niedawnym jeszcze czasem tak pięknie, tak hojnie, tak lubiącej zabawy i młodość, teras życie takżnie jest ciężarem, jak dla mnie, smutnego, nędznego stworzenia...

Dalszy ciąg nastąpi!

BRAMA GOTOWE Złazek katol. Kraków

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką w Krakowie, ul. Floryańska 7 (tuż przy Rynku).

1908 Prowasarski zakład krawiecki na zamówienia.

60

**budziki,
wszelkie**

połeca najtaniej

Wartościowe podarki:

Papierosy, tytoń, tyto-
czki srebrne, emblematy
cien wszelkie inne wyroby
z chińskiego srebra.

**Cenunki na żądanie
darma.**

swoją bogatą zaopatrzoną skład obuwia wykonanego z najwię-
kszą elegancją, według najnowszych fasonów. — Przyjmując
zamówienia na obuwie wszelkiego rodzaju i wykonując takowe
na czas oznaczony, z wszelką dokładnością, reagując za ich trwa-
łość i po cenach możliwie przystępnych.

WALENTY KORTA.

artysta nie trzymał się szablonów raz wytkniętych przez reżyserów torów w biegu akcy, lecz w granicach umiarkowanych umiał w każdym występie doroznać coś nowego i dowcipnego.

Experymentem śpiewackiej natury, dokonanym przez reżysera opery w braku basu na barytonie, był występ p. Okolskiego w partii Mełsta w Gombodowianin „Faust”, experimentem niezwykle interesującym dla słuchaczy wielbieli talentu tego dyktowanego śpiewaka. Z p. Okolskiego stał się postacią obmyśloną indywidualnie o tem niewątpliwie, bowiem znamy go jako artystę wyspecjalizowanego, pracującego zawsze nad wydobywaniem z każdej — nietylko świeżo krowian — nowej, szeregów i nowych pieśni. Mełsta p. Okolskiego nosił wszystkie cechy kreacji głęboko obmyślanej, a różnej w szczegółach od wszystkich dotąd oglądanych. Pełen demonicznej siły w scenie pojawienia się w akcie pierwszym i niezabieganej grozy w scenie kościelnej — ujętą wyborną grą w odwrocie arii o złotym ciele. Wokaliście wydobył z partii wiele szczegółów specjalnie tam, gdzie w grę wchodził góry rejestry głosu i kantyleny, które p. Okolski — jak wszyscy zresztą — stawiał się w Wysokiego — używa przewybornie.

Słabiej wybitna serenda młodego starannego opracowania w szczegółach (śmiesz), najpiękniej zaś cała scena kościelna, gdzie śmiesz środków wokali, jakimi rozporządza p. Okolski, jako śpiewak, przeprowadził wspaniałą dynamikę od postępnego, aż do chwili przekształcenia w prawdziwy artyzm. Kasta śpiewała mioty śpiewak p. Hujek, którego w większej partii posłała publiczność, dopiero na przedstawieniu „Fausta”. — Artysta to uścisłowany ze względu na bardzo piękny materiał głosowy, którego używa z należytą miarą, nie naruszając się słuchaczowi jego zdrowiu i masyżem dźwiękiem. P. Hujekowi potrzeba tylko częstszych występów i zdobytych sobie jeszcze większej rutyny scenicznej, oraz rozbudowania na scenie, a będzie się, zarówno w łowiskach, jak i każdym innym zespołie operowym, bardzo pożyteczny. — Reszta partii postawiała w tej samej obsadzie. Oklaskiwano teaty p. Hendrichównę za Małgorzatę, p. Kasprzycę i p. Łachowicz, jak i niemniej p. Ludwika za przepięknie oddaną scenę konania.

Artysty opery pożegnali publiczność „Halka”, daną w niedzielę po południu, zaś artystki operki „Szarek walców” i nocnym pociągami opuściły Kraków.

Mniej głośno tej i całokształcie jej pracy, poświęćmy niebawem trochę kilka. *St. Bursa.*

Mordorstwo przy „herbacie”

W sobotę wieczorem zaszły w Krakowie wypadek krawczy bójki, która pociągnęła za sobą dwie ofiary. Świeta dostarczyły Krakowiakom sensacji. Krwawy dramat rozegrał się przy ul. św. Wawrzyńca pod nr. 18 w mieszkaniu zwanym Józefa Piekarskiego.

Młoty subokator.

U Piekarskiego mieszkał, jako subokator, ceglarz, 27-letni Franciszek Rytko ze żoną swą, Heleną. W sobotę po południu przyszedł do nich pomocnik drukarski, 39-letni Jan Rowiński. Jak wykryło we święto, gdy roboty nie ma, zabrano się do skromnej uczy. Do stoła zasiadli Piekarski z żoną i synem, Rytko z żoną i Rowiński. Na stole pojawiła się herbata i rum, rozeszły się zębami, zaczęto wkrótce sumieć w głosach. Wesoła pogawizka zamieniła się niespodzianie w sprzeczkę, która na razie nie przybrała większych rozmiarów.

Przez kobiety.

Alle naraz zaczęły się kłócić Rytkowa z Piekarską. „Duchem” sobie obie tak, że Rytkowa ze stości kilkakrotnie wraz z mężem wychodziła z domu, ale powoli wracała. Rowiński, tak że Rytkowie wracali. Młoty sprzeczkę trwała dalej, wreszcie doszła do tego, że w obronie stoły stanął Rytko i wyraził się, wolał, że mu si kogo zabije. Alle samiar wykonał, ukrył się w ciemnej ścianie i czekał.

Rowiński wyszedł gdzieś na chwilę. W mieszkaniu zostali tylko Piekarscy. Alle o chwili później i Piekarski. Naraz Rytko rucił się na niego i ostrym wielkim szczytykiem zadał mu śmiertelną ranę w brzuch. Piekarski padł, wając rannego. Z pomocą przysłał mu żona i syn, którzy go wzięli do mieszkania.

Zaledwie drwili się na nim zamknięci, weszli do sieni Rowiński. I na niego rucił się Rytko z nożem, zranił go w kregoszp i rozczał mu pierś, tak, że Rowiński stracił przytomność.

Ofiary i mordera.

„Dokonał się tedy Rytko, razem z żoną ułotnił się. Do zranionych zawieziono Pogotowie ratunkowe, które po opatrzeniu przewieźło ich do szpitala św. Łazarza, gdzie Piekarski dzisiaj rano o godz. 7-mej umarł, a Rowiński dogorywa.

Rytko wczoraj aresztowano. Jest to znany błąk i awanturnik, karany już za błąk i za kradzieże. Jako odwrotny kosztuje Rytko do sądu. Tak świąteczna herbata doprowadziła do tragicznego morderstwa. Jedna ofiara już skłębiona „Agnie, druga walczą ze śmiercią.

Co słyszać w mieście?

Kalendarzyk na wtorek.

Teatr miejski. Zamknięty.
Teatr ludowy. „Wesoły rezerwista”.
Kabaret polski w Łożach Żwiłłowskiego i Króla o godz. 9 wiecz.

Teatr Romantyczny w Parku Krakowskim. Początek o godz. 8 wiecz.

Dwa dni świąt zaznaczyły się w Krakowie od dawna już niewzruszoną pogodą. Nie była to jednak pogoda w całym tego słowa znaczeniu, przez oba dni bowiem panowało ciepłe jesienne zimno. Mimo to jednak mądre ludzkie powychodziło i powyjadało za miasto, aby raz bodaj użyć „łata”, którego w Krakowie prawie wcale nie było.

Dzisiaj niebo znowu zachmurzone, rano padał nawet deszcz.

Sokołi Wielkopolscy przybyli do Krakowa w piątek wieczór. Na swerwa powital ich komitet i liczna publiczność. W sobotę zwiastali goście Kraków, w niedzielę zaś wyjechali na zlot do Oświęcimia.

Z teatru miejskiego. Seno dramata sceny krakowskiej rozpoczyna się w sobotę wieczór (dnia 29 sierpnia). Jako pierwsze przedstawienie damo bieżnie „Wesoły” Władysławskiego. — Początek przedstawień o godz. 7-mej.

Prof. Stanisław Bursa, zaszczytnie znany śpiewak estradowy i nauczyciel śpiewu, wystąpił w środę 13 b. w. w Kabinie z odśpiewaniem p. t. „Honor polski”, którego treść ilustrować będzie odpowiadaniem utworów i pieśni polskich kompozytorów.

Prof. St. Bursa, którego odezwy ilustrowane są pięknymi wygłoszone w marcu b. w. Poznaniu, oraz w kilku miastach Wielkopolski, zostały przyjęte bardzo przychylnie przez publiczność i prasę, eleży się zasłużoną sławą dyktowanego piewczarza i wybornego prezenta i będzie niewątpliwie żywił się przyjęty przez inteligentnych krakowian i krakowian zabudowanych.

Monety z czasów królestwa warszawskiego. W piątek wieczorem dwa słynące uniwersyteci z gmachu „Collegium physicum”, którzy poszli do piwnicy po węgle, znaleźli pod oknem 18 sztuk srebrnej monety polskiej z czasów królestwa warszawskiego. Monety te znalazły złożyły w dyrektori polski.

Walka dragonów z policjantami. Wczoraj wieczorem wywiązała się na ul. Herka Jonełowicza wielka bójka między dragonami, a policjantami, udejmując ich aresztować. Obie strony walczyły szalenie. Dwóch dragonów aresztowano i odtawiono na odwach.

Zamach samobójczy. W sobotę o godz. 3-iej po południu wezwano pogotowie ratunkowe na ulicę Radziwiłłowską, gdzie robotnik z fabryki tutek Stefania O. ułotniła otrąś się rozczynem z zapalek. Wypompowano jej sokołkę i zastawiono w opiece domowej.

Nagły śmieć. W sobotę rano o 7-jej wezwano pogotowie na Kłobazę do domu podlegowego p. P., gdzie zmarł nagle przychylający tam mieszkający starzy mężczyzna z Sosnowca. Równocześnie z pogotowiem przybył wezwany dr. Loherski, który skatował śmierć. Przyczyną śmierci był podobno atak serca.

Przy pracy. Władysław Siłwa, 14-letni p. m. ślarski, został uderzony dzisiaj przy pracy w głowę ciężką szablą zębala. Opatrzył go pogotowie.

Wypadek na kole. Dzisiaj w nocy wezwano pogotowie na dworzec kolejowy, gdzie przewoźnik z Krasowa Wincenty Hlaza, przejechał koleją, który potępnął przejeżdżając podług. Hlaza donosił innych złodzieży na głowie i rękach. Chorożo odwieziono do szpitala św. Łazarza.

Bójki. W Podgórze aresztowano wczoraj niejakiego Wojciechowskiego Kazimiera, 23-letniego, pochodzącego z Warszawy, który w bójce ranił nożem Jan. Oplintia. Rannego opatrzyło pogotowie. — Wiktor Fodro, handlarz z Melego Ryku w Krakowie, pobił drugą handlarza z zębami, że Fodro dosięgnął go potępnął przejeżdżając podług. Hlaza donosił innych złodzieży na głowie i rękach. Chorożo odwieziono do szpitala św. Łazarza.

Tragiczna śmierć biednej staruszki. Wczoraj zaszły na Podgórze wypadek, wstrząsnął swą grozą, wypadek, który podniósł za sobą śmierć biednej staruszki, mieszkającej na rzeczniku.

Po południu jechał wczoraj z Kardwanowa do Podgórze wioząca niejaką Grindberg. Na drodze przysiadła się do niej jakaś starsza kobieta, która chciała w Zabolino sprzedać buki. Ponieważ jednak nie sprzedała ich, a miała za podwieśnienie jej zapłacić Grindbergowi, pociągnęła z nim dalej do Podgórza. Śledząc ją, Grindberg wstał, chcąc sobie skrócić drogę, skrzęcił z drogi głównej koło mostu kołojeowego na małą drożynę pełną kół walców, asypacyjnych w czasie powodzi. Tymczasem śledząc się zupełnie i naraz konia wpadły wraz z wozem w dół, z którego wybiłszy się z walców, Grindberg w ostatecznej chwili z wozu zeskoczył, i w ten sposób uniknął niebezpieczeństwa, kobieta bowiem dostała się pod wóz i została tak pognięta, że na miejscu wyzionęła ducha.

Nazwiska zabitej nie zdolano jeszcze stwierdzić.

Przetłuszczone mydła
hygieniczne-toaletowe
M. Malinowskiego
Ogórkowe, Violette,
Tréfle i t. p.
Do nabycia w renomowanych składach.

Wycieczka automobilowa przez Galicję

Stary Sącz. Wycieczka automobilowa uzgodniona przez Galicki Klub automobilowy jest nader liczną i mimo chłwilnych deszczów udała się w zupełności. Pierwszego dnia przybyli uczestnicy wycieczki do Rymanowa, gdzie oczekiwali ich właściciele zakładu Jan hr. Potocki z rodziną. Tak po drodze ze Lwowa do Rymanowa jak i drugiego dnia do Sankmu, po drogach skutkiem odpowiedzialności władze nie było większego wypadku, wszędzie było ludność poprzednio o przebiegu zawiadomiona, to też tłumnie wylęgła na drogi i witała wycieczkę przychylnie i nie raz oburczała wozy kłwiatami. Po miastach utrzymywali porządek ukryśli Sokoła oraz z ramienia władz policyj i straż pożarna, po drogach żandarm i drożnicy. Z wielu miejscowości wjechałi naprzeciw i przeprowadzali wycieczkę miejscowi automobilowi i ukryśli.

Sankma. Wycieczka galicyjskiego Klubu automobilistów przybyła tu w sobotę popołudniu wśród pięknej pogody. W Barlangelingu wital uczestników wicepłan Nęgrady oraz burmistrz miejscowy. Kilka kilometrów przed Sankmem, skutkiem złamania się swrotności, uderzył jeden wóz w ścian telegraficzną i odniósł tak ciężkie uszkodzenie, że na razie nie jest do jazdy. Jadący w tym czasie wyszli szczęśliwie bez najmniejszych szwanku.

Zakopane. W poludnie ujeżdżono się w dalszą drogę ze Sankmu do Morskiego Oka a stąd do Zakopanego. W Zakopanem tłumy gości przegładali się wzajemnie do Kłemenów.

Wycieczka, która była u nas pierwszą tego rodzaju próbą udała się w zupełności dzięki dobrej organizacji przez prezesa, a zwłaszcza sekretarza Związku turystycznego Z. Rosnera, który znów okazał się swoim niewzruszonym sprytem organizacyjnym.

Tragiczny los badaczy polarnych.

Kopenhaga. W sobotę wieczór wyjechał do Bergen okręt, który ma przyholować do Kopenhagi okręt duński ekspedycji polarniej, która tu powróciła. Komitet ekspedycji otrzymał od kapitana Trola telegraficzne sprawozdanie, które donosi: Kierownicy ekspedycji Mylris Erichsen wraz z Hagenem i Brenlundem odjeżdżali się 27 maja 1907 r. w kanale Fearg od oddziału sankowego Kucha.

Sporządzenie map zajęło im czas do końca czerwca, a roztopy śnieżne uniemożliwiły im powrót. Przepadł im lato w oddzielnym 125 mil duńskich od okrętu bez nadziei zwrócić i nifty, adani jedynie na zdobycie myślnika. W dniu 19 października, w którym rozpoznał odwrót wraz z 4 psami, byli zupełnie wyczerpani. Odbývali od wędling wszelkiego prawdopodobieństwa drogę przez lody lodowe. Masserowali im ewąpienie i głodzie i bez butów. Zapadające ciemności i mrozy ślamy ich siły.

Po odbyciu blisko 40 mil duńskich po lodzie lodowym prawdopodobnie chcieli wyskoczyć miejscowości gdzieby mogli osiągnąć wyniki swojej wielkiej pracy. — Wystralił tu temu skąd nęgrado na wysokości 79 stopnia. — M. Erichsen i Hagen umarli przed osiągnięciem tego celu. — Brenlund dotarł do składow, napisał testament i wpisał do notatki ostatnie sprawozdanie, poczem szczytywanym ułotnił się na ziemi i zmarł zamartwiony.

Z notatek Brenlanda wynika, że Hagen umarł 15 listopada, Erichsen w 10 dni później; Zwłoki Brenlanda pochowano. Zwłoki Hagena i Erichsena nie odnaleziono, gdyż lody pokryły świeżą wysoką warstwą śniegu.

Zwłoki Brenlanda znalazła ekspedycja pod kierownictwem Kocha.

Telegramy „Nowin”.

Oil City gazyczny.
Borysław. Pazar na 6000 nafty „Oil City” w Tustanowicach został wczoraj (16 b. m.) popołudniu zupełnie gazyczny.

Lokaut kaski.
Berno mer. W akcyjnej fabryce wyrobów kamczanowych wybuchł strajk robotników z powodu wydalenia meła zaufania Bartoscha. Dyrekcja 42 fabryk kaskich ogłosiła, że jeżeli robotnicy do 13 b. m. nie wrócą do pracy, ogłoszą z dniem 22 b. m. lokaut. Tkacze do tego wezwania nie zastosowali się — wobec czego lokaut zostanie wykonany. Porabiał to pracy 5000 robotników kaskich.

Kapitan z Koepenick“ ułaskawiony.
Berlin. Wilhelm Voigt, kapitan z Koepenick“ został ułaskawiony. Wypuszczono go na wolność z zakładu karnego po odświeżeniu 30 miesięcy z 4-letniej kary na jaką go skazał sąd. Zarząd więzienia dał o nim bardzo dobre opinie.

Chłera w Rosji.
Petersburg. Od 3 do 14 b. m. w powiatkach objętych cholera zachorowało 530 osób, zmarło 270. Młotko Niny Nowogród zostało ogłoszone jako doświadczenie cholera, jak również Wołga pociągawo od tego miasta aż do Rybńska.

Ofiary fali morskiej.
Calais. Fala spowodowana przez przejeżdżający okręt porwała 6 ludzi zajętych wyławianiem muszel. Wszystkie 6 osób utonęły. — Dotąd wydobyto pięć zwłok.

Z Marokko.
Mogador. Dwa oddziały wojsk seryfów przywróciły porządek w mieście Salchoucha i Mitya po pobiciu koca Meurat w dniu 10 b. m. dwóch oddziałów wojska Muley Hafida. Kaid Mehuda padł w potyczce.

Z Turcji.
Konstantynopol. Z Mitrowicy donoszą, że szef Albanczyków Issa bej z Uletiny poróżnił się z miejscowym komitetem młodo-tureckim i opuścił miejscowość.

Konstantynopol. „Gasetta” ogłasza list córki Miłhata Husa Mesurine, potwierdzający rzekawość Ebnusa, według których b. wielki wierz Said bazar nadany był wujowi sułtana i przeprowadził w swoim czasie zniesienie konstytucji i wypędzenie Miłhata bazar.

Konstantynopol. Tureccy dzienniki ogłaszają program gabinetu, który oświadcza, że wszystkie zarządzenia i instrukcje, które sprzeciwiały się duchowi ustawy, muszą. Program zapowiada reform finansów, armii i marynarki, oraz reformy na polu gospodarczym, robót publicznych i nauki, zaprowadzenie powszechnej służby wojskowej, reformy sprawiedliwości, utrzymania nadei przyjaźni stosunków z państwami europejskimi, zniesienie nadzwyczajnych postanowień w odniesieniu do innych narodowości, żyjących w państwie i t. d.

Walka ras o kobiety.

Springfield (Illinois). Napad muryzyna na białą kobietę wywołał walkę między białymi i muryzami, która trwała przez całą noc. Biał podbili kilka domów i zrabowali kilka sklepów w dzielnicy muryzkiej, poczem ujęli jednego z muryzów, a dawczy do niego kilka strzałów, przywiązali go do drzewa. Tymczasem nastąpił przy wybuchach okrzyków radości kół drzewa. Podczas szarży sgnęło dwóch białych, zaś 75 osób odniosło rany. Ponieważ milicja nie mogła dać sobie rady, wysłano wojsko z Chicago, które strzelało ponad tłumem i rozspędziło go wreszcie. Wiele rodzin opuściło miasto. Większe sklepy są zamknięte.

Z Persyi.
Tehran. Ukaz szacha sądziła wydelegowanie specjalnej komisji, która ma wypracować ordynację wyborczą dla nowego parlamentu, który będzie składał się z Izby deputowanych i Senatu.

NADESZANE.

za które Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Józefa Nowiński-Horakowej 79

w Krakowie, ul. Mikołajska 14, Telef. 248, urządza najładniej pogroby od najskromniejszych do najwspanialszych. Wielki skład trumien, wianów itp. Sprawdza na żywo zwłoki do różnych krajów Europy. Groby marmurowe do wyjątku i sprzedania.

Magazyn wyrobów jubilerskich WIKTORA CZAPLECKIEGO
istniejący od 20 lat w Rynku głównym Nr. 7, przeniesiony został od 1-go sierpnia 1908 roku, do **Sukiennic Nr. 1**, vis a vis kościoła św. Wojciecha i poleca swój skład wyrobów złotych i srebrnych w najnowszych fasonach. Przyjmuje zamówienia, reperacje i zamiany. Największy wybór pierścieniowych zaręczynowych. Na składzie zegarki złote i srebrne z najlepszych fabryk szwajcarskich, srebro do wypaw słubnych gotowe na składzie.
Ceny z powodu zmiany jak najniższe.

